

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Havs- och vattenmyndigheten

Yttrande över Havs- och vattenmyndighetens förslag till ändrade regler för fiskelicens och tillstånd inom fisket

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I remissen ingår förslag till ändringar gällande det pelagiska fisket i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet. I förslaget ingår även vissa ändringar och förflyttning av två bestämmelser från Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område till HVMFS 2014:19.

I sak anges förslaget innehålla olika justeringar om den regionala tilldelningen samt införande av aktivitetskrav och mellanårsflexibilitet. Därutöver ingår ett flertal förtydliganden.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att det av artikel 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken framgår att medlemsstaterna ska förvalta inträden i och utträden ur sina flottor på ett sådant sätt att ny kapacitet som kommer in i flottan utan offentligt stöd kompenseras genom att åtminstone motsvarande kapacitet först dras tillbaka utan offentligt stöd. Bestämmelsen följs upp genom att Sverige (och andra medlemsstater) årligen lämnar en rapport om den nationella fiskeflottans kapacitet och om balansen mellan denna kapacitet och tillgängliga fiskemöjligheter. Det anges därför vara viktigt att det är tydligt vilken fiskeinriktning som alla svenska fiskefartyg har, beroende på vilket fiske som bedrivs och vilka fiskeredskap som används.

Det anges att beroende på fiskeinriktning delas alla fiskefartyg som fiskar i havet upp i tre segment. I segment 1 finns kategorin kustfiskare, som avser fartyg som enbart fiskar med passiva redskap. När det gäller segment 2 anges det omfatta pelagiskt fiske, som avser fartyg som fiskar efter pelagiska arter med trål eller vadredskap. Segment 3 är kategorin övrigt fiske, som avser de som fiskar med trål, vad eller snurrevad och som inte tillhör segment 2, det vill säga fartyg som fiskar efter demersala arter.

Av de idag gällande föreskrifterna anges det framgå att fiskekapacitet inte behöver föras ut vid förnyelse av fiskelicens utom när förnyelsen innebär ett byte från passiva till aktiva redskap. Även den som tidigare har bedrivit fiske inom segment 2 eller 3 men som vill byta till segment 3 eller 2 behöver föra ut fiskekapacitet för att få börja fiska i det nya segmentet. Detta anges inte ha varit någon aktuell fråga tidigare, men på grund av situationen för framför allt torskfisket i Östersjön ansöker nu fler fiskelicensinnehavare om att få byta från segment 3 till segment 2. Det behöver därför förtydligas i bestämmelserna att utförelse av fiskekapacitet behöver ske också vid byte av fiskeinriktning.

Det anges också att för de yrkesfiskare som enbart fiskar i Östersjön och landar i Östersjöhamnar är den regionala extratilldelningen av stor betydelse. Regionalkvoten anges ha bidragit till att lokalt baserat fiske har kunnat behållas i stor utsträckning. Knapphändiga föreskrifter anges emellertid ha lett till osäkerhet om förutsättningarna och ett flertal ändringar och nya bestämmelser föreslås därför.

Det finns en möjlighet för en fiskare att genom överlåtelser av fiskemöjligheter under året anpassa sina kvoter efter förväntade fångster. Syftet med detta anges emellertid inte vara att en licensinnehavare med pelagiska fiskerättigheter enbart ska kunna inneha dessa rättigheter under alla de tio år som de är giltiga enbart för att årligen kunna överföra de fiskemöjligheter som de ger. För att förhindra att fiskelicensinnehavare "håller" på fiskerättigheter föreslås ett årligt infiskningskrav motsvarande minst 25 procent av den initialt totalt tilldelade kvantiteten i kg. Ett fiske motsvarande 25 procent av ett års totala tilldelning anges motsvara ett fiske av viss betydenhet.

Det föreslås också förtydligande bestämmelser om kriterier för byte av fiskemöjligheter med andra medlemsstater, vilket motiveras med behovet av att uppfylla målen för den gemensamma fiskepolitiken.

I pelagiska fisket gäller sedan flera år en så kallad landningsskyldighet, alltså att landa de fångster som fiskefartygen tar upp. Det finns några möjligheter till undantag från detta krav, såsom att det är tillåtet att medlemsstaten använder sig av en flexibilitet mellan år för bestånd som är föremål för landningsskyldigheten för upp till 10 procent av tillåtna landningar. Idag tillämpas mellanårsflexibiliteten i Sverige genom att sparad kvantitet fördelas ut på samtliga fiskelicensinnehavare för aktuell art och område. Det innebär emellertid att den enskilde fiskaren inte själv kan styra över sina individuella kvoter, och det föreslås i remissen att det i Sverige ska vara möjligt att föra över outnyttjade kvoter från ett år till det andra på individuell nivå.

Det föreslås även att kvoterna på kustfiske ska justeras för att ta hänsyn bland annat till att det riktade fisket efter torsk har förbjudits och att det har skett kraftiga kvotminskningar för vissa fiskarter och områden.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns beskrivningar av vilka problem som förslagsställaren velat åtgärda genom de olika förändringar som ingår i förslaget. Beskrivningen är tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i konsekvensutredningen att alternativet när det gäller bestämmelserna om utförelse av fiskekapacitet är att inte införa någon reglering alls. Detta skulle enligt

förslagsställaren innebära fortsatt otydlighet om vad som gäller vid byte mellan segment 2 och 3.

Även när det gäller den regionala tilldelningen anges att en följd av att inte införa de föreslagna ändringarna skulle vara fortsatt otydlighet i regelverket. Om förslaget att tilldelningen av regionala fiskemöjligheter ska utgå från det fiske som Havs- och vattenmyndigheten har kvotavräknat från fiskelicensinnehavaren de två åren före det föregående kalenderåret (en del i förslaget om regionala tilldelningen) inte genomförs anges detta innebära att tilldelningen kommer att beräknas på det föregående kalenderåret. En alternativ lösning i just denna fråga anges vara att den regionala tilldelningen inte skulle minska trots att licensinnehavaren inte fiskat in hela sin regionala tilldelning. En sådan lösning skulle emellertid innebära att regional tilldelning "binds upp" till ett specifikt fartyg eftersom den regionala tilldelningen inte kan överlåtas till ett annat fartyg. Det bedömer myndigheten strida mot regionala tilldelningens syfte. Det anges vidare apropå den regionala tilldelningen att sillkvoter i Östersjön och landningar för humankonsumtion har diskuterats på senare tid. Bland annat anges denna diskussion ha gällt möjligheten att fiska för humankonsumtion, dels utifrån den lokala beredningsindustrins behov av råvara för att behålla sin verksamhet, dels för att säkra livsmedelsförsörjningen, inte minst ur ett beredskapsperspektiv. Det anges bland annat ha funnits idéer om att regionalkvoterna i sin helhet eller till största delen skulle fördelas till de fiskefartyg som har för avsikt att landa för humankonsumtion i Östersjöhamnar. Havs- och vattenmyndigheten anser emellertid inte att detta skulle vara ett realiserbart alternativ av flera skäl. Att genom fördelningen av kvoterna reglera ändamålet med fångsterna och särskilt avsätta vissa specifika kvantiteter till landningar för humankonsumtion anges förenat med svårigheter. Det finns inget i EU-regelverket som reglerar ändamålet med fångsterna till något särskilt ändamål och inte heller i några nationella regler styrs fångster efter ändamålet. Ett sådant nationellt regelverk skulle behöva vara förenligt med målen i grundförordningen om den gemensamma fiskeripolitiken och icke-diskriminerande mot fiskare i andra medlemsstater. Utöver detta nämner förslagsställaren ett flertal andra utmaningar förknippade med alternativet.

När det gäller infiskningskrav anges att om det föreslagna kravet inte införs kommer nuvarande situation att kvarstå. Det anges inte vara önskvärt av flera skäl. Ett alternativ till den föreslagna regleringen anges vara att införa ett högre eller lägre infiskningskrav än just den föreslagna andelen på 25 procent. Ett lägre krav anges inte vara ändamålsenligt eftersom, med några få undantag, bedriver det stora flertalet fartyg ett pelagiskt fiske som med god marginal överstiger 25 procent. Att sätta ett högre krav anges inte heller vara ändamålsenligt eftersom det bedöms vara lämpligt att ha flexibilitet i det pelagiska systemet.

När det gäller mellanårsflexibilitet anges ett alternativ vara att inte tillämpa denna flexibilitet på individuell nivå. Det framhålls att avsikten med att införa flexibiliteten är att underlätta för individuella fiskelicensinnehavare att följa landningsskyldigheten. Vidare anges att Havs- och vattenmyndigheten vid tidigare tillfällen har framhållit alternativet att införa flexibilitet mellan två år genom att "låna" av kommande års kvoter. Något sådant förslag ingår emellertid inte denna gång på grund av att minskande bestånd under de senaste åren har medfört att kvoter för arter och områden har minskat. Att i ett sådant läge medvetet "låna" av kommande års kvoter anges kunna bli problematiskt eftersom det inte finns någon kunskap om kommande års kvoter förrän i slutet av året, vilket skulle kunna innebära att kommande kvoter i förekommande fall skulle ligga under den sammanlagda kvantitet som fiskefartygen har fiskat in i förväg.

Att inte införa den föreslagna justeringen av kvoterna för kustfiske anges innebära en fortsatt oklarhet om hur myndigheten fördelar dessa. Eftersom myndigheten prioriterar att kustnära småskaligt fiske får tillräckliga kvantiteter för att kunna fiska utan kollektiva fiskestopp under året, anses det inte finnas någon alternativ lösning.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av alternativa lösningar och effekter om ingen reglering kommer till stånd. Beskrivningen är utförlig och tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det anges att förslaget överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till den Europeiska unionen. Som refererats ovan hänvisar förslagsställaren i flera fall till den så kallade grundförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en bedömning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten som är tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges att förslaget är att föreskrifterna ska träda i kraft den 1 februari 2024. Havs- och vattenmyndigheten bedömer vidare att det inte behövs några särskilda informationsinsatser utöver myndighetens sedvanliga informationsutskick till fisket vid händelser som behöver göras allmänt kända. Detta anges innebära att information kommer att skickas till de e-postmottagare som prenumererar på myndighetens utskick "Fiskenytt" samt att information kommer att finnas tillgänglig på myndighetens hemsida.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår när myndigheten anser att föreskrifterna ska träda i kraft men däremot är det svårt att se något resonemang om varför denna tidpunkt har ansetts lämplig. Det hade varit önskvärt om det hade framgått något om vilka skäl som myndigheten anser talar för den valda tidpunkten, inte minst mot bakgrund av att den ligger ganska tidigt nästa år. Eftersom Regelrådet likväl får intrycket att förslaget åtminstone delvis kan innebära förenklingar för de berörda företagen är sådan information av mindre vikt än om det hade varit ett ärende där det exempelvis var tydligt att stora nya administrativa bördor skulle bli aktuella. Därför kan beskrivningen anses tillräcklig även om större tydlighet varit önskvärd. Beskrivningen av behov av speciella informationsinsatser är tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges i konsekvensutredningen att de flesta delarna i förslaget berör de som fiskar med pelagiska fiskerättigheter. Det totala antalet fiskelicensinnehavare som innehar pelagiska fiskerättigheter anges vara 28, 21 av dessa bedriver fiske med ett fartyg som är kopplat till fiskelicensen. Övriga sju anges idag inte ha något fartyg som är knutet till licensen, vilket

anges bero på att några fartyg nyligen har sålts utan att det är klart med ett ersättningsfartyg. I ett par fall anges det också pågå nybyggnationer av nya fiskefartyg som ännu inte är klara.

Förslagen om regional tilldelning berör de fartyg som idag har sådan tilldelning, vilket anges vara två fartyg i norra Östersjön och nio fartyg i östra Östersjön. Delförslaget om utförsel av fiskekapacitet anges främst beröra de som inte länge får tråla efter torsk och som därför kan tänkas vara intresserade av att börja fiska pelagiska arter. Detta anges i dagsläget röra sig om 27 fartyg som har tillstånd för att tråla torsk i östra Östersjön. När det gäller västra Östersjön anges det inte ha utfärdats några tillstånd att tråla med torskfångande redskap sedan 2021. Antalet fiskelicensinnehavare som berörs av förslag om infiskningskrav anges vara fyra till fem. Förslaget om justering av kustkvoter anges beröra de sammanlagt drygt 300 fiskelicensinnehavare, varav ca 150 i Östersjön och ca 180 i Västerhavet, som fiskar på antingen demersala eller pelagiska kustkvoter.

Det anges att storleken på fartygen varierar, majoriteten anges vara mikroföretag eller små företag enligt den definition som tillämpas av EU-kommissionen (Kommissionens rekommendationer av den 6 maj 2003 om definitioner av mikroföretag samt små och medelstora företag). Det anges emellertid också finnas två företag som, med avseende på omsättning per år, är att se som medelstora företag. Det anges att Havs- och vattenmyndigheten saknar information om hur många anställda som finns i dessa företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att förslaget berör företag som bedriver fiske yrkesmässigt. Det finns en storleksmässig beskrivning av berörda företag av vilken det framgår att de flesta är mikroföretag eller små företag, enligt de definitioner som tillämpas av EU-kommissionen men att det också finns två företag som enligt samma definitioner är att se som medelstora. Beskrivningarna av företagens bransch och storlek är enligt Regelrådets uppfattning tillräckligt tydliga. Inget anges specifikt om företagens antal utan det som anges är hur många licensinnehavare som finns och hur många fartyg som finns. Det framstår för Regelrådet som troligt att det åtminstone ofta kan väntas finnas en överlappning mellan antal licensinnehavare och antal företag. Det kan också förekomma att ett fartyg är lika med ett företag. Det hade varit önskvärt med en tydligare bild av antalet företag men Regelrådet kan acceptera den befintliga informationen som en approximation för detta.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen anges beträffande förslaget om utförsel av fiskekapacitet att detta kan medföra en viss tidsåtgång genom att licensinnehavaren måste hitta en person som har möjlighet att sälja eller byta fiskekapacitet. Hur mycket merarbete detta innebär anges emellertid inte gå att bedöma. Havs- och vattenmyndigheten bedömer emellertid att tillgången på outnyttjad kapacitet är god på grund av att antalet fartyg, med tillhörande fiskekapacitet, har minskat över tid.

Kravet på infiskning anges innebära att vissa fartyg kommer att behöva fiska efter pelagiska arter i större utsträckning än idag eller överlåta sina fiskerättigheter. Den som behöver överlåta kan komma att behöva lägga tid på att hitta en köpare och även på att skicka in en ansökan till Havs- och vattenmyndigheten om detta. Det anges att tidsåtgången borde motsvara den tid som licensinnehavaren redan idag lägger på att årligen överföra de

kvantiteter som inte ska fiskas upp till andra licensinnehavare. Om licensinnehavaren väljer att fiska upp sina kvantiteter medför detta inga administrativa merkostnader.

Vidare anges att vid överlåtelse av fiskekvoter kommer licensinnehavaren behöva skriva en kortare förklaring till bytet. Eftersom det inte behövs någon utförlig beskrivning bedömer Havs- och vattenmyndigheten att detta endast kommer att påverka tidsåtgången marginellt, ca 5–10 minuter. Hur många överlåtelse som en licensinnehavare gör per år får denne själv avgöra, vilket anges medföra att Havs- och vattenmyndigheten inte kan beräkna någon total årskostnad.

Förslaget om utförelse av fiskekapacitet anges vidare innebära en kostnad för anskaffning av den fiskekapacitet som behövs. Eftersom utförelse av fiskekapacitet alltid är ett krav för att beviljas fiskelicens behöver licensinnehavaren redan innan ansökan ha beaktat den kostnad det innebär att få tag på rätt fiskekapacitet och även vara klar över hur frågan om fiskekapacitet ska lösas. Det anges att vilka kostnader som är förknippade med utförelse av fiskekapacitet från olika segment inte är något som förslagsställaren har kännedom om eftersom överföringen av utförelse av fiskekapacitet är något fisketagen sköter själva och myndigheten endast får in underlag om att utförelse har skett.

Infiskningskravet anges kunna medföra ökade kostnader i vissa fall. Det anges att beroende på fartygets standard och utrustning kan en licensinnehavare som idag enbart fiskar efter demersala arter behöva köpa nya trålar och annan utrustning för att kunna uppfylla infiskningskravet för pelagiskt fiske. Någon licensinnehavare kan behöva byta fiskefartyg. Eftersom behovet och därmed kostnaderna beror på det enskilda fartygets standard och utrustning anges att förslagsställaren inte kan bedöma någon genomsnittlig kostnad för licensinnehavarna. Det anges också vara svårt att förutse om de fiskerättsinnehavare som idag inte fiskar efter pelagiska arter kommer att börja fiska eller om de i stället väljer att överlåta sina fiskerättigheter. Förslagsställaren anser det också relevant att nämna att licensinnehavare som inte uppfyller infiskningskravet inte omgående blir av med sina pelagiska rättigheter, utan dessa tillhör fortfarande licensinnehavaren.

De ändrade reglerna om regional tilldelning anges inte medföra någon kostnad för den enskilde licensinnehavaren. En årlig minsta grundnivå anges däremot kunna ge licensinnehavaren en ökad förutsägbarhet när det gäller omfattningen på nästa års fiskeverksamhet. Samtidigt framhåller förslagsställaren att faktiskt tilldelade kvantiteter är beroende av vilka kvoter som bestäms på EU-nivå.

Förslaget om att införa mellanårsflexibilitet på individuell nivå anges innebära en ökad flexibilitet för den enskilde fiskelicensinnehavaren att planera sitt fiske mellan år utan att det totala uttaget av fisk ökar, vilket kan leda till att omsättningen påverkas positivt.

I övrigt anges förslagen inte ha någon kostnadspåverkan.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning i kvalitativa termer av hur förslaget kan väntas påverka tidsåtgång, kostnader och verksamhet. (När det gäller tidsåtgång finns det ett exempel på kvantifiering). Det är inte möjligt att utifrån redovisningen få en uppfattning om total kostnadspåverkan, vare sig per företag eller för företagen totalt. Detta är en brist i redovisningens tydlighet. För vissa av kostnadsökningarna har det förklarats förhållandevis tydligt vilka hinder som finns för förslagsställaren att kunna få en precis uppfattning om kostnaderna. Regelrådet har förståelse för att det finns utmaningar med att ge en exakt bild och att det också är svårt att göra en uppskattning av totaleffekten.

Frågan är om det hade varit möjligt att ge några konkreta exempel på vad kostnadspåverkan kan bli, för någon åtgärd som företag kan behöva vidta, under några förutsättningar. Regelrådet förstår att behov och kostnader kan variera stort beroende på standard och utrustning. Det framgår emellertid inte om det skulle ha varit omöjligt att ange något slags kostnadsintervall för exempelvis inköp av helt ny utrustning eller inköp av ett nytt fartyg. Regelrådet har noterat att det sistnämnda fallet, byte av fartyg, verkar bedömas bli sällsynt. Eftersom det är troligt att det skulle vara den största investeringen som kunde bli aktuell, kunde information om kostnadsintervall för en sådan investering ha haft ett informativt värde. Det skulle fortfarande inte ge svar på frågan om hur ofta helt ny utrustning kommer att behöva köpas in, eller hur ofta byte av fartyg skulle bli aktuellt. Men om det är möjligt att ge exempel på kostnadsintervall för nyinköp, skulle det, såvitt Regelrådet kan förstå, kunna förtydliga bilden något. Sammantaget anser Regelrådet att det finns viss värdefull information om påverkan på tidsåtgång och kostnader men att det hade varit motiverat med något sådant kvantitativt exempel på möjlig kostnadsförändring. Den information som finns om påverkan på verksamhet, ökad förutsägbarhet i verksamheten, omsättning med mera är tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på tidsåtgång och kostnader bristfällig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att Havs- och vattenmyndigheten bedömer att de remitterade föreskriftsförslagen inte kommer att påverka konkurrensförhållandena inom svenskt fiske. Visserligen kommer de licensinnehavare med regional tilldelning få en årlig garanterad lägsta nivå, men eftersom dessa licensinnehavare inte har lika stora fiskemöjligheter som andra pelagiska fiskerättsinnehavare kommer det inte att påverka konkurrensen.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en bedömning att förslaget inte kommer att påverka konkurrensförhållandena för berörda företag. Regelrådet uppfattar att den bedömning som görs när det gäller den regionala tilldelningen kan vara riktig. En fråga är emellertid om det skulle kunna bli en påverkan på konkurrensen till följd av att vissa företag behöver göra investeringar. Om det är så att förslagsställaren har svårigheter att bedöma hur stora och hur frekventa sådana investeringar skulle bli, framstår det för Regelrådet som mindre självklart att förslaget inte skulle påverka konkurrensen. Det hade varit motiverat med ett lite tydligare resonemang om hur förslagsställaren ser på investeringsbehov som vissa företag skulle kunna ha och om hur detta skulle kunna påverka konkurrens, eller ej.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det anges att förslaget inte bedöms ha några andra effekter än de som har beskrivits ovan.

Regelrådet gör följande bedömning. Eftersom Regelrådet inte heller ser något uppenbart skäl till att en påverkan på företagen i andra avseenden skulle bli aktuell är beskrivningen tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att särskild hänsyn till små företag inte behöver tas eftersom förslaget inte är av sådan karaktär. Det anges emellertid vara viktigt att notera att mindre företag normalt sett har svårare att hantera administrativa krav än större. De förslag som förenklar regelverket kommer därför även att underlätta företagandet för de mindre företagen.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet delar uppfattningen att de delar av förslaget som förenklar regelverket kan komma att underlätta för företag och att mindre företag skulle kunna ha proportionerligt större nytta av detta. Regelrådet erfar emellertid att förslaget också innebär vissa delar som anges kunna medföra en kostnadspåverkan som är svår att få en tydlig bild av. Det är möjligt att det inte går att ta hänsyn till de minsta företagen på något särskilt sätt vid förslagets utformning när det gäller dessa aspekter. Enligt Regelrådets uppfattning hade det behövts ett resonemang under denna punkt som lite tydligare visade vad i förslagets karaktär som enligt förslagsställarens bedömning innebär att det inte är motiverat med särskild hänsyn.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Förslaget innebär bland annat att det införs infiskningskrav för visst fiske, att det tydliggörs vilka regler som gäller för fiskeföretags byte mellan fiske med olika inriktning och ett flertal ändringar av mer förtydligande karaktär. Det föreslås också ändringar som avses förenkla regelverket.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget, alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd och förslagets överensstämmelse med EU-rätten håller tillräcklig kvalitet. Även beskrivningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är tillräckligt tydlig. Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch har beskrivits tillräckligt tydligt, även om Regelrådet skulle ha sett det som värdefullt ifall företagets antal hade kunnat beskrivas något tydligare. Beskrivningen av påverkan på företagets verksamhet och påverkan på företagen i andra avseenden håller också tillräcklig kvalitet.

Det finns i flera avseenden värdefull information när det gäller tidsåtgång och kostnader men det framstår för Regelrådet som att det hade varit möjligt att ge en i vart fall något tydligare bild av vissa kostnadsökningar och att detta hade varit motiverat eftersom effekten i enskilda fall kan vara kännbar för det enskilda företaget. Osäkerheter om viss kostnadspåverkan gör att även bedömningarna om konkurrensförhållanden och särskild hänsyn till små företag hade behövt bli tydligare. Sammantaget är dessa aspekter av tillräcklig betydelse för att bli styrande för helhetsbedömningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet vill framhålla att redovisningen har kvaliteter i flera avseenden. Men Regelrådet har i sin bedömning av helheten inte minst beaktat osäkerheterna om kostnadspåverkan och att de berörda företagen är små och kan förväntas vara sårbara för denna. Det är möjligt att en något tydligare beskrivning av hur omfattande kostnadspåverkan väntas bli hade kunnat medföra en annan helhetsbedömning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 6 december 2023.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjör och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Per Högström.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Per Högström
Föredragande